

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1997

Julkaistu Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 1997

N:o 500—509

SISÄLLYS

N:o		Sivu
500	Laki Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä	1521
501	Asetus Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta	1522
502	Laki Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä	1523
503	Asetus Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta	1524
504	Laki öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta	1525
505	Asetus öljysuojarahastosta annetun asetuksen muuttamisesta	1526
506	Asetus valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetun asetuksen 1 §:n kumoamisesta	1527
507	Asetus lapseksiottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta	1528
508	Asetus lapseksiottamisesta	1529
509	Asetus Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta	1534

N:o 500

Laki

Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Kuwaitissa 10 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn Suomen tasavallan ja Kuwaitin valtion välisen sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §
Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

HE 2/1997
UaVM 2/1997
EV 18/1997

N:o 501

Asetus

Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään:

1 §
Kuwaitissa 10 päivänä maaliskuuta 1996 tehty Suomen tasavallan ja Kuwaitin valtion välinen sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskeva sopimus, jonka eräät määräykset on hyväksytty 4 päivänä huhtikuuta 1997 annetulla lailla (500/1997) ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt niin ikään 4 päivänä huhtikuuta 1997 ja jonka hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 21 päivänä

huhtikuuta 1997, on voimassa 21 päivästä toukokuuta 1997 niin kuin siitä on sovittu.

2 §
Kuwaitin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojelemista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 4 päivänä huhtikuuta 1997 annettu laki (500/1997) ja tämä asetus tulevat voimaan 5 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

N:o 502

Laki

Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Annettu Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Indonesian tasavallan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin niistä on sovittu.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

3 §
Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 18 päivänä huhtikuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

N:o 503

Asetus

Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään:

1 §
Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 1996 tehty Suomen tasavallan hallituksen ja Indonesian tasavallan hallituksen välinen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskeva sopimus, jonka eräät määräykset on hyväksytty 18 päivänä huhtikuuta 1997 annetulla lailla (502/1997) ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt niin ikään 18 päivänä huhtikuuta 1997 ja jonka hyväksymistä koskevat nootit on vaihdettu 30 päivänä huhtikuuta 1997, on

voimassa 30 päivästä toukokuuta 1997 niin kuin siitä on sovittu.

2 §
Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 18 päivänä huhtikuuta 1997 annettu laki (502/1997) ja tämä asetus tulevat voimaan 5 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Ole Norrback*

N:o 504

L a k i

öljysuojarahastosta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan öljysuojarahastosta 24 päivänä toukokuuta 1974 annetun lain (379/1974) 3 §, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1989 annetussa laissa (1287/1989), sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

3 §

Öljysuojamaksun periminen lopetetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden lopussa, jona öljysuojarahaston pääoma on noussut neljäänkymmeneen miljoonaan markkaan. Periminen aloitetaan uudelleen sitä seuraavan kalenterikuukauden päätyttyä, jona rahaston pääoma on pienentynyt alle kahdenkymmenen miljoonan markan.

5 a §

Öljysuojarahastosta voidaan myöntää korvauksia niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat tai ovat aiheutuneet öljyn saastuttaman maa-alueen puhdistamisesta, puhdistamistarpeen selvittämisestä ja puhdistustöiden suunnittelusta.

Korvaus voidaan myöntää, jos saastumisen aiheuttajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka tämä ei kykene vastaamaan puhdistamisen kustannuksista eikä saastuneen alu-

een haltijaa voida kohtuudella velvoittaa puhdistamaan aluetta.

Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että puhdistettavasta alueesta, puhdistamistarpeesta ja puhdistamisen merkityksestä ympäristönsuojelun kannalta sekä puhdistamisen kustannuksista esitetään öljysuojarahaston johtokunnalle riittävän yksityiskohtainen suunnitelma. Lisäksi edellytetään, että saastuneen alueen puhdistamiseen hankitaan jätelaisissa (1072/1993) tarkoitettu jätelupa tai puhdistamisesta muutoin päätetään jätelain mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 1997.

Lain 5 a §:ää ei sovelleta ennen lain voimaantuloa loppuunsaatettujen tai lain voimaan tullessa käynnissä oleviin saastuneiden maa-alueiden puhdistamistöihin.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

N:o 505

Asetus**öljysuojarahastosta annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Ympäristöministerin esittelystä *muutetaan* öljysuojarahastosta 28 päivänä lokakuuta 1985 annetun asetuksen (828/1985) 8 §:n 2 momentti ja *lisätään* asetukseen uusi 6 b § seuraavasti:

6 b §

Öljysuojarahastolain 5 a §:ssä tarkoitettua korvausta koskevassa hakemuksessa on esitettävä:

1) tiedot puhdistettavasta maa-alueesta sekä asianomaisen kiinteistön omistajasta ja haltijasta;

2) kiinteistön omistajan suostumus puhdistamiseen;

3) selvitys puhdistamistarpeesta, puhdistamisen kiireellisyydestä ja sen merkityksestä ympäristönsuojelun kannalta;

4) suunnitelma puhdistustyön suorittamisesta, puhdistamisesta syntyvän öljyisen jätteen käsittelystä sekä puhdistamisen ympäristövaikutusten seurannasta;

5) yksilöity arvio kustannuksista sekä haettavan korvauksen määrä;

6) selvitys siitä, että korvauksen myöntämiseen on öljysuojarahastolain 5 a §:n 2 momentin mukaiset edellytykset;

7) selvitys siitä, että puhdistamiseen on saatu tai haettu jätelaissa (1072/1993) tarkoitettu jätelupa tai puhdistamisesta muutoin päätetään jätelain mukaisesti; sekä

8) muut öljysuojarahaston johtokunnan edellyttämät tiedot ja selvitykset.

Hakemukseen on liitettävä kiinteistön omistajan kirjallinen vakuutus siitä, että hän

sitoutuu palauttamaan öljysuojarahastolle rahaston vaatimuksesta saastuneen maa-alueen puhdistamiskustannuksiin myönnetyn korvauksen korkoineen, mikäli kunnostettu kiinteistö myydään kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun kunnostus on suoritettu.

Alueellisen ympäristökeskuksen on annettava korvaushakemuksesta lausunto öljysuojarahaston johtokunnalle. Lausunnossa on erityisesti käsiteltävä sitä, onko korvauksen myöntämiseen olemassa öljysuojarahastolain 5 a §:n 2 momentin mukaiset edellytykset sekä esitettävä arvio hankkeen tarpeellisuudesta ja kiireellisyydestä ympäristönsuojelun kannalta.

8 §

Johtokunta voi tarvittaessa myöntää öljysuojarahastolaissa korvattaviksi säädettyihin kustannuksiin ennakkokorvausta. Lopullinen korvaus myönnetään sen jälkeen, kun on esitetty selvitys aiheutuneista lopullisista kustannuksista.

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ympäristöministeri *Pekka Haavisto*

N:o 506

Asetus

valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetun asetuksen 1 §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Ulkoasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään:

1 §
Tällä asetuksella kumotaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön 28 päivänä huhtikuuta 1989 annetun asetuksen (383/1989) 1 §.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 4 päivänä kesäkuuta 1997.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Pekka Haavisto*

N:o 507

Asetus

lapseksiottamisesta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Oikeusministerin esittelystä säädetään:

1 §
Lapseksiottamisesta annetun lain muuttamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1996 annettu laki (175/1996) tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

2 §
Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 508

Asetus lapseksiottamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Oikeusministerin esittelystä säädetään lapseksiottamisesta 8 päivänä helmikuuta 1985 annetun lain (153/1985) 10 §:n 1 momentin ja 23 §:n 1 ja 2 momentin sekä 54 §:n nojalla, sellaisena kuin niistä 10 §:n 1 momentti on laissa 175/1996:

1 luku

Ottolapsineuvonta

1 §

Ottolapsineuvontaa annettaessa on erityisesti selvitettävä, voidaanko lapsen ja lapseksiottajan välille perustaa lapsen kannalta myönteinen ja pysyvä lapsen ja vanhemman suhde. Tässä tarkoituksessa ottolapsineuvonnan antajan on henkilökohtaisesti keskusteltava alaikäisen lapseksi otettavan kanssa, jos se lapsen ikä ja kehitystaso huomioon ottaen on mahdollista. Keskustelussa on pyrittävä selvittämään, miten lapsi suhtautuu lapseksiottamiseen sekä onko lapsen mielipide asiasta vakaa ja pysyvä.

Keskustelun päätyttyä on 12 vuotta täyttäneelle lapseksi otettavalle varattava tilaisuus antaa suostumuksensa lapseksiottamiseen siten kuin lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 11 §:ssä säädetään.

2 §

Vanhemman suostumuksen lapseksiottamiseen vastaanottaa henkilökohtaisesti se lapseksiottamisesta annetun lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettun toimielimen (*kunnan sosiaalihuollon toimielin*) alainen viranhaltija, joka kunnassa huolehtii ottolapsineuvonnan antamisesta, tai ottolapsitoimiston asianomainen työntekijä.

3 §

Jos ottolapsineuvontaa annettaessa käy ilmi, että kysymykseen voi tulla lapseksiottamisesta annetun lain 19 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu lapseksiottaminen, lapseksiottaja on ohjattava pyytämään kansainvälistä lapseksiottamispalvelua lain 21 §:n 1 momentissa tarkoitettulta palvelunantajalta.

4 §

Lapseksiottamisen vahvistamista koskevan hakemuksen tekemistä varten on annettava todistus, josta ilmenee, että ottolapsineuvontaa on annettu lapseksiottamisesta annetussa laissa säädettyssä järjestyksessä. Todistukseen tulee lisäksi merkitä tiedot niistä seikoista, jotka lain mukaan ovat lapseksiottamisen vahvistamisen edellytyksenä. Todistuksen antaa ottolapsineuvontaa antanut kunnan sosiaalihuollon toimielin tai ottolapsitoimisto. Todistus on voimassa yhden vuoden sen antamisesta.

Ottolapsineuvonnan antajan on avustettava lapseksiottamisen vahvistamista koskevan hakemuksen tekemisessä, jos hän katsoo, että lapseksiottaminen on lapsen edun mukainen eikä lapseksiottaminen ole vastoin lapsen tai hänen vanhempansa tahtoa.

5 §

Kun ottolapsineuvontaa annetaan lapseksiottajalle, jolla on asuinpaikka Suomessa, ja alle 18-vuotiaalla lapseksi otettavalla on

asuinpaikka vieraassa valtiossa, lapseksiottajasta on laadittava yksityiskohtainen selostus, jossa on tiedot lapseksiottajan henkilöllisyydestä, kelpoisuudesta ja sopivuudesta ottovanhemmaksi, hänen taustastaan, perhesuhteistaan, terveydentilastaan ja siihen vaikuttavista tekijöistä, sosiaalisesta ympäristöstään ja lapseksiottamisen syistä sekä lapseksiottajan sopivuudesta kansainväliseen lapseksiottamiseen. Selostukseen on otettava arvio myös kysymykseen tulevan ottolapsen iästä ja, jos se on tarpeen, muista ominaisuuksista.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selostus lähetetään suoraan sille palvelunantajalle, joka on antanut lapseksiottajalle kansainvälistä lapseksiottamispalvelua.

6 §

Jos ottolapsineuvonnan antaja havaitsee, että vieraasta valtiosta Suomeen tuodun lapsen sijoitus lapseksiottajan luokse ei ole lapsen edun mukainen, sen on yhdessä palvelunantajan kanssa järjestettävä lapselle lapseksiottamisen tarkoituksessa uusi sijoitus tai ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin lapsen edun mukaisen hoidon järjestämiseksi lapselle Suomessa taikka lapsen palauttamiseksi valtioon, josta hänet on tuotu, jos palauttaminen on lapsen edun mukainen toimenpide.

Sen, joka ottolapsineuvonnan antajana tai kunnan sosiaalihuollon toimielimenä huolehtii 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteestä, tulee keskustella lapsen kanssa jokaisesta 1 momentissa tarkoitettua toimenpiteestä, jos lapsi on täyttänyt 12 vuotta tai on niin kehittänyt, että hänen tahtonsa voidaan kiinnittää huomiota.

7 §

Jos Suomen kansalainen, jolla ei ole asuinpaikkaa Suomessa, aikoo vieraassa valtiossa ottaa alle 18-vuotiaan lapsen ottolapseksi, kunnan sosiaalihuollon toimielin tai ottolapsitoimisto voi vieraan valtion toimivaltaisen toimielimen pyynnöstä antaa sille sen haluamat tiedot lapseksiottajasta, jos lapseksiottaja siihen suostuu. Edellä tarkoitettut tiedot voidaan antaa myös lapseksiottajalle hänen pyynnöstään, jos hän esittää luotettavan selvityksen siitä, että hänellä on asuinpaikka vieraassa valtiossa.

Ennen 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luovuttamista kunnan sosiaalihuollon toimielin tai ottolapsitoimisto voi pyytää asiaa Suomen kansainvälisten lapseksiotta-

misasioiden lautakunnan (*lapseksiottamisasioiden lautakunta*) lausunnon.

8 §

Jos alle 18-vuotias lapsi, jolla on asuinpaikka Suomessa, aiotaan antaa ottolapseksi lapseksiottajalle, jolla on asuinpaikka vieraassa valtiossa, ottolapsineuvonnan antajan on laadittava lapsesta yksityiskohtainen selostus, jossa on tiedot lapsen henkilöllisyydestä sekä siitä, että hänet voidaan antaa ottolapseksi, hänen taustastaan, sosiaalisesta ympäristöstään, perhesuhteistaan, hänen ja hänen perheensä terveydentilasta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä hänen erityistarpeistaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu selostus lähetetään suoraan sille suomalaiselle palvelunantajalle, joka huolehtii lapseksiottajan välittämisestä lapselle.

9 §

Jos lapseksiottajalla on asuinpaikka vieraassa valtiossa, kunnan sosiaalihuollon toimielin tai ottolapsitoimisto voi päättää lapsen sijoittamisesta tälle lapseksiottajalle tai antaa avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä sisältävän, Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken tehdyn sopimuksen (SopS 20/1931)12 artiklassa tarkoitettua lausunnon vain, jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt luvan lapseksiottamiseen.

Jos lapseksiottajalla on asuinpaikka vieraassa valtiossa, joka on Haagissa 29 päivänä toukokuuta 1993 lasten suojelusta ja yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa tehdyn yleissopimuksen (*Haagin sopimus*) osapuoli, kunnan sosiaalihuollon toimielin tai ottolapsitoimisto voi päättää lapsen sijoittamisesta tälle lapseksiottajalle tai antaa 1 momentissa tarkoitettua lausunnon vain, jos sille on 1 momentissa tarkoitettua luvan lisäksi esitetty palvelunantajan antama todistus siitä, että suomalainen palvelunantaja ja ulkomainen palvelunantaja ovat hyväksyneet sen, että lapseksiottamisen menettelyä voidaan jatkaa.

2 luku

Kansainvälinen lapseksiottamispalvelu

10 §

Kansainvälisestä lapseksiottamispalvelusta huolehtivan palvelunantajan tehtävänä on:

1) toimia lapseksiottamisesta annetun lain 19 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa yhteistyössä ulkomaisten palvelunantajien kanssa;

2) antaa tietoja kansainvälisen lapseksiottamisen edellytyksistä sille, joka aikoo ottaa ulkomailla olevan alle 18-vuotiaan lapsen ottolapseksi;

3) huolehtia siitä, että lapseksiottaja pyytää ottolapsineuvonnan järjestämistä siten kuin lapseksiottamisesta annetun lain 28 §:ssä säädetään;

4) avustaa lapseksiottajaa kansainvälisessä lapseksiottamisessa tarvittavien asiakirjojen ja todistusten hankkimisessa ja käännettämisessä;

5) huolehtia tarvittavien asiakirjojen lähettämisestä ulkomaille;

6) antaa Haagin sopimuksen 17 artiklan c kohdassa tarkoitetut hyväksymiset sekä huolehtia Haagin sopimuksen 17 artiklan b kohdassa, 19 artiklassa sekä 21 artiklan 1 kappaaleen b ja c kohdassa tarkoitetuista tehtävistä;

7) avustaa lapsen Suomeen siirtämiseen liittyvissä toimenpiteissä;

8) seurata yhdessä ottolapsineuvonnan antajan kanssa sijoituksen onnistumista ja lähettää sijoitusta koskevat selostukset ulkomaiselle palvelunantajalle sekä, jos sijoitus epäonnistuu, avustaa kunnan sosiaalihuollon toimielintä tai ottolapsitoimistoa lasta koskevissa toimenpiteissä;

9) huolehtia siitä, että lapseksiottaja viivytyksettä ryhtyy toimenpiteisiin lapseksiottamisen vahvistamiseksi ja, jos kyseessä on Haagin sopimuksessa tarkoitettu lapseksiottaminen, sen varmentamiseksi Haagin sopimuksen mukaiseksi;

10) välittää lapseksiottajalta lapseksiottamisesta annetun lain 23 §:n 2 momentin nojalla perityt maksut Suomessa ja ulkomaille;

11) ilmoittaa Suomessa vahvistetusta lapseksiottamisesta ulkomaiselle palvelunantajalle ja lapseksiottamisasioiden lautakunnalle;

12) ilmoittaa ulkomailla vahvistetusta lapseksiottamisesta lapseksiottamisasioiden lautakunnalle ja väestörekisterikeskukselle; sekä

13) huolehtia muista sosiaali- ja terveystieteiden antamista tehtävistä.

Palvelunantaja voi olla jatkamatta palvelun antamista lapseksiottajalle, jos lapseksiottaja ei täytä niitä edellytyksiä, joita palvelunantajan kanssa yhteistyössä olevat ulkomaiset palvelunantajat ovat asettaneet, tai jos muu-

ten on ilmeistä, että palvelu ei voi johtaa lapseksiottamiseen.

Palvelunantaja voi antaa 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetut hyväksymiset vain, jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt lapseksiottajalle luvan lapseksiottamiseen.

11 §

Lapseksiottamisesta annetun lain 25 §:n 1 kohdassa tarkoitetun luvan hakemista varten palvelunantajan on annettava todistus siitä, että kansainvälistä lapseksiottamispalvelua on annettu. Todistukseen on liitettävä jäljennös 5 §:ssä tarkoitetusta selostuksesta.

12 §

Lapseksiottamisesta annetun lain 47 a §:ssä tarkoitettua lapseksiottamisen varmentamista koskevan hakemuksen tekemistä varten palvelunantajan on annettava lapseksiottajalle todistus siitä, että Haagin sopimuksen 17 artiklan c kohdassa tarkoitetut hyväksymiset on annettu. Todistukseen tulee merkitä tiedot ottovanhemmista ja ottolapsesta sekä siitä, milloin Haagin sopimuksen 17 artiklan c kohdassa tarkoitetut hyväksymiset on annettu ja mikä suomalainen ja mikä ulkomainen toimielin ne on antanut.

13 §

Kansainvälisestä lapseksiottamispalvelusta lapseksiottamisesta annetun lain 23 §:n 1 momentin nojalla perittävää maksua ei saa määrätä toiminnan järjestämisestä palvelunantajalle aiheutuvia todellisia kustannuksia suuremmaksi. Maksua määrättäessä mahdollinen valtion, kunnan tai Raha-automaattiyhdistyksen varoista suoritettava avustus on vähennettävä todellisista kustannuksista.

14 §

Lapseksiottamisesta annetun lain 23 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kuluja ovat:

1) kansainvälisen lapseksiottamispalvelun antamisessa ja lapseksiottamisen vahvistamisessa tarvittavien asiakirjojen hankkimisesta, käännettämisestä, oikeaksi todistamisesta ja lähettämisestä suoritettavat palkkiot ja maksut;

2) ulkomailla suoritetuista lapseksiottamiseen liittyvistä oikeudellisista toimenpiteistä suoritettavat palkkiot ja maksut;

3) lapseksiottamista koskevan päätöksen ja muiden asiassa tarpeellisten päätösten ja

asiakirjojen lunastamisesta, käännettämisestä, oikeaksi todistamisesta ja lähettamisestä suoritettavat palkkiot ja maksut;

4) tulkkauksesta suoritettavat palkkiot ja maksut;

5) palvelunantajan ulkomailla toimivan yhdys henkilön palveluksista ja matkoista suoritettavat palkkiot ja maksut sekä ulkomaisen palvelunantajan toimenpiteistä suoritettavat maksut;

6) lapseksi otettavan hoidosta ja elatuksesta aiheutuvat kustannukset; sekä

7) lapsen ja lapseksi otettajan tai saattajan matkakustannukset sekä muut asiassa tarpeelliset matkakustannukset.

Palvelunantaja voi vaatia, että kulut suoritetaan ennakolta tai että niiden suorittamisesta asetetaan hyväksyttävä vakuus.

Lapseksi otettajan pyynnöstä palvelunantajan on etukäteen kirjallisesti annettava lapseksi otettajalle arvio hänen asiassaan aiheutuvista kuluista.

15 §

Lapseksi ottamisesta annetun lain 50 §:n 2 momentissa tarkoitettujen luvan hakemista varten palvelunantajan on hakemukseensa liitettävä seuraavat asiakirjat:

1) yhdistyksen säännöt, jos palvelunantaja on rekisteröity yhdistys;

2) selvitys henkilökunnan lukumäärästä, koulutuksesta, kokemuksesta ja asemasta palvelunantajan toiminnassa;

3) toimintasuunnitelma sekä talousarvio;

4) edellisen vuoden toimintakertomus sekä tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto, jos palvelunantaja on aikaisemmin myönnetyn luvan nojalla antanut kansainvälistä lapseksi ottamis palvelua;

5) valtio- ja menolajikohtainen arvio 14 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kulujen suuruudesta seuraavan lupakauden aikana; sekä

6) muut tarpeelliset selvitykset.

16 §

Kun palvelunantaja lapseksi ottamisesta annetun lain 49 a §:n 2 momentin nojalla siirtää asiakirjoja ottolapsineuvontaa antaneen kunnan sosiaalihuollon toimielimelle tai ottolapsitoimistolle säilytettäväksi, sen tulee pitää luetteloa siitä, minne asiakirjat on siirretty.

3 luku

Erinäiset säännökset

17 §

Jos alaikäisen lapseksi otettavan etu on ristiriidassa tai saattaa joutua ristiriitaan hänen huoltajansa tai holhoojansa edun kanssa käsiteltäessä lapseksi ottamisen vahvistamista koskevaa asiaa tuomioistuimessa, tuomioistuimen on viran puolesta huolehdittava siitä, että uskottu mies määrätään valvomaan lapseksi otettavan oikeutta asiassa.

18 §

Saatuun väestörekisterikeskukselta tiedon alaikäisen lapsen lapseksi ottamisesta kunnan sosiaalihuollon toimielimen tai ottolapsitoimiston on viipymättä ilmoitettava lapseksi ottamisen vahvistamisesta ottolapsen aikaisemmillem vanhemmille taikka, jos asiassa on annettu kansainvälistä lapseksi ottamis palvelua, palvelunantajalle.

19 §

Lapseksi ottamisesta annetun lain 42 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen on alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä liitettävä:

1) lapseksi ottamista tai ottolapsisuhteen purkamista koskeva päätös tai muu lapseksi ottamista tai ottolapsisuhteen purkamista koskeva selvitys;

2) selvitys ottovanhempien ja ottolapsen asuinpaikasta tai kotipaikasta sekä kansalaisuudesta lapseksi ottamisen ajankohtana; sekä

3) muut tarpeelliset selvitykset.

20 §

Kun väestötietojärjestelmään ilmoitetaan merkittäväksi sellainen lapseksi ottaminen, joka lapseksi ottamisesta annetun lain 38 §:n 1 momentin nojalla on pätevä ilman eri toimenpidettä, ilmoitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä:

1) lapseksi ottamista koskeva päätös tai muu lapseksi ottamista koskeva selvitys; sekä

2) selvitys siitä, että kummallakin ottovanhemmalla on lapseksi ottamisen ajankohtana ollut asuin- tai kotipaikka valtiossa, jossa lapseksi ottaminen on vahvistettu, tai tämän valtion kansalaisuus taikka että lapseksi ottaminen on pätevä siinä valtiossa, jossa ottovanhemmilla on lapseksi ottamisen ajankohdalla ollut asuin- tai kotipaikka.

Ilmoitukseen on lisäksi liitettävä muu maistraatin tai kirkollisen viranomaisen edellyttämä tarpeellinen selvitys.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan soveltuvin osin myös, kun ottolapsisuhteen purkamisen, joka lapseksiottamisesta annetun lain 39 §:n 1 momentin nojalla on ilman eri toimenpidettä pätevä Suomessa, ilmoitetaan merkittäväksi väestötietojärjestelmään.

21 §

Sosiaali- ja terveysministeriön on ilmoitettava Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin sihteeristölle palvelunantajan nimi ja osoite silloin, kun palvelunantajalle myönnetään lapseksiottamisesta annetun lain 50 §:n 2 momentissa tarkoitettu lupa antaa kansainvälistä lapseksiottamispalvelua.

Sosiaali- ja terveysministeriön on myös ilmoitettava Haagin kansainvälisen yksityisoikeuden konferenssin sihteeristölle siitä, että palvelunantajan luvan voimassaolo on päättynyt. Vastaava ilmoitus on tehtävä myös silloin, kun palvelunantajan 1 momentissa tarkoitettu lupa peruutetaan lapseksiottamisesta annetun lain 52 §:n nojalla.

22 §

Oikeusministeriö vahvistaa kaavan seuraavia asiakirjoja varten:

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

1) lapseksiottamisesta annetun lain 11 §:ssä tarkoitettu, alaikäisen lapseksi otettavan vanhemman suostumuksesta laadittava asiakirja;

2) 4 §:ssä tarkoitettu todistus;

3) lapseksiottamisesta annetun lain 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu hakemus; sekä

4) lapseksiottamisesta annetun lain 47 a §:ssä tarkoitettu varmennus.

Kunnan sosiaalihuollon toimielin, ottolapsitoimisto ja palvelunantaja saavat 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen kaavojen mukaiset lomakkeet maksutta Edita Oy:ltä.

23 §

Oikeusministeriö antaa tarvittaessa ohjeita tämän asetuksen täytäntöönpanosta.

24 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

Tällä asetuksella kumotaan lapseksiottamisesta 8 päivänä helmikuuta 1985 annettu asetus (154/1985).

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

N:o 509

Asetus**Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Oikeusministerin esittelystä säädetään lapseksiottamisesta 8 päivänä helmikuuta 1985 annetun lain (153/1985) 20 §:n 3 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 175/1996:

1 §

Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnan (*lapseksiottamisasioiden lautakunta*) tehtävänä on:

1) koota ja ylläpitää tiedostoa lapseksiottamista ja kansainvälistä lapseksiottamispalvelua koskevasta vieraiden valtioiden läinsäädännöstä sekä pyynnöstä antaa siitä tietoja viranomaisille ja palvelunantajille;

2) seurata kansainvälistä kehitystä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa;

3) seurata, miten Haagissa 29 päivänä toukokuuta 1993 lasten suojelusta ja yhteistyöstä kansainvälisissä lapseksiottamisasioissa tehtyä yleissopimusta (*Haagin sopimus*) noudatetaan Suomessa ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin sen noudattamiseksi;

4) olla yhteistyössä Haagin sopimuksen osapuolina olevien valtioiden keskusviranomaisten tai keskusviranomaisten tehtäviä hoitavien toimielimien kanssa sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja sopimuksessa tarkoitettujen tietojen vaihtamiseksi;

5) hyväksyä määräajaksi lapseksiottamisesta annetun lain (153/1985) 21 §:n 3 momentissa tarkoitettut ulkomaiset palvelunantajat, joiden kanssa suomalainen palvelunantaja saa olla yhteistyössä, ja peruuttaa aikaisempi hyväksyminen;

6) myöntää lapseksiottamisesta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettut luvat lapseksiottamiseen;

7) antaa lapseksiottamisesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitettut selvitykset sekä 45 ja 46

§:ssä, 47 a §:n 2 momentissa ja 50 §:n 2 momentissa tarkoitettut lausunnot sekä lapseksiottamisesta annetun asetuksen (508/1997) 7 §:n 2 momentissa tarkoitettut lausunnot;

8) hoitaa ne Haagin sopimuksen mukaan keskusviranomaiselle kuuluvat tehtävät, joita ei lailla, asetuksella tai sosiaali- ja terveysministeriön päätöksellä ole annettu muun elimen hoidettaviksi; sekä

9) tehdä sosiaali- ja terveysministeriölle aloitteita ja esityksiä kansainvälisen lapseksiottamistoiminnan kehittämiseksi.

2 §

Jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt luvan lapseksiottamiseen lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n 1 momentin nojalla, lupaan on merkittävä, että:

1) lapseksiottaja on todettu kelpoiseksi ja sopivaksi ottovanhemmaksi; ja

2) lapseksiottaja on saanut kansainvälistä lapseksiottamispalvelua ja ottolapsineuvontaa.

Jos lapseksiottamisasioiden lautakunta on myöntänyt luvan lapseksiottamiseen lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n 2 momentin nojalla, lupaan on merkittävä, että:

1) ulkomainen toimielin on todennut lapseksiottajan kelpoiseksi ja sopivaksi ottovanhemmaksi;

2) lapseksiottajalle on annettu tarvittava neuvonta hänen asuinpaikkavaltiossaan; ja

3) lapseksiottajan esittämän selvityksen

mukaan lapsella on lupa tai lapsi saa luvan päästä lapseksiottajan asuinpaikkavaltioon ja asua siellä pysyvästi.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun lupaan on lisäksi tehtävä merkintä luvan voimassaoloajasta sekä lain 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua ehdosta tai rajoituksesta, jos sellainen on asetettu.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu lupa voidaan lapseksiottajan pyynnöstä antaa englannin kielisenä.

3 §

Lapseksiottamisesta annetun lain 27 §:n nojalla myönnetty lupa on lähetettävä suoraan sille palvelunantajalle, joka on antanut lapseksiottajalle kansainvälistä lapseksiottamispalvelua.

4 §

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä muita jäseniä. Viimeksi mainituista jäsenistä kullakin on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimii sosiaali- ja terveysministeriön edustaja. Muista jäsenistä tulee ainakin yhden edustaa ulkoasiainministeriötä, yhden oikeusministeriötä, yhden ulkomaalaisvirastoa, yhden kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntemusta sekä yhden sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemusta, minkä lisäksi jokaisesta sosiaali- ja terveysministeriön luvan saaneesta palvelunantajasta valitaan yksi jäsen. Mitä edellä säädetään jäsenestä, koskee vastaavasti hänen henkilökohtaista varajäsentään.

Lautakunnan enemmistön tulee olla viranomaisten edustajia.

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

5 §

Valtioneuvosto määrää puheenjohtajat sekä jäsenet ja varajäsenet enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Sosiaali- ja terveysministeriö määrää lautakunnalle sihteerin.

Lautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla. Käsitellessään 1 §:n 6 kohdassa tarkoitettujen lupien myöntämistä lautakunta on kuitenkin päätösvaltainen myös, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja kunnallisen lastensuojelutyön asiantuntemusta sekä sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämisen asiantuntemusta edustavat jäsenet ovat saapuvilla.

6 §

Lautakunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on säädetty.

Tarkempia ohjeita lautakunnalle antaa tarvittaessa sosiaali- ja terveysministeriö.

7 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1997.

Tällä asetuksella kumotaan Suomen kansainvälisten lapseksiottamisasioiden lautakunnasta 8 päivänä helmikuuta 1985 annettu asetus (155/1985) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Tämän asetuksen voimaan tullessa asetettuna oleva lapseksiottamisasioiden lautakunta jatkaa toimikautensa loppuun. Lautakuntaan on kuitenkin määrättävä 4 §:ssä tarkoitettu jäsen, joka edustaa ulkomaalaisvirastoa.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Oikeusministeri *Kari Häkämies*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 500—509, 2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1997